

Směrnice upravující ochranu osobních údajů při poskytování daňového poradenství

14.5.2018

Úvod

Tato směrnice ochrany osobních údajů se zabývá povinnostmi, které členům Komory stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, dále jen „GDPR“)

1. DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1. **Osobní údaje** jsou jakékoliv informace, jež se týkají fyzické osoby, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat. Tyto informace jsou osobními údaji bez ohledu na to, zda existují v elektronické podobě.

Osobním údajem je například rodné číslo, jméno a příjmení klienta či jeho zaměstnance. Osobními údaji jsou také informace o výši mzdy zaměstnance, jeho věk, vzdělání a údaje o pracovních úrazech nebo čerpaní dovolené.

1.2. **Citlivé údaje**, nebo též zvláštní kategorie údajů, jsou

- a) údaje o zdravotním stavu;
- b) biometrické údaje;
- c) genetické údaje;
- d) údaje vypovídající o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení, členství v odborech a;
- e) údaje o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby.

Citlivými údaji jsou například údaje o invaliditě zaměstnance klienta.

1.3. **Dotčená osoba** (v terminologii GDPR subjekt údajů), je fyzická osoba, které se údaje týkají.

Dotčenou osobou je například zaměstnanec klienta daňového poradce ve vztahu ke zpracování jeho osobních údajů v mzdovém účtnictví klienta.

Dotčenou osobou jsou také rodinní příslušníci klienta, jejichž osobní údaje jsou obsaženy v podkladech zpracovávaných daňovým poradcem.

1.4. **Zpracování osobních údajů** je jakákoliv operace nebo soubor operací s osobními údaji, prováděný za určitým účelem či cílem. Není rozhodující, zda je příslušná činnost prováděna manuálně či automaticky, elektronicky či papírovou formou.

Zpracováním je například ukládání osobních údajů v informačním systému, jejich předávání třetím osobám, výběr záznamů s osobními údaji v informačním systému nebo použití osobních údajů pro komunikaci (např. zaslání e-mailu na e-mailové adresy).

1.5. **Správce** osobních údajů je kdokoliv, bez ohledu na to, zda se jedná o fyzickou či právnickou osobu, kdo určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů, resp. mu zpracování ukládá právní předpis.

Daňový poradce je v postavení správce například při přípravě daňového přiznání na základě obecných instrukcí klienta nebo při poskytování jiných služeb daňového poradenství (viz podkapitulu 3.1.2).

Daňový poradce je v postavení správce také ve vztahu k osobním údajům svých zaměstnanců, protože částečně rozhoduje o účelu jejich zpracování (např. zda budou použity pro zvyšování kvalifikace, výpočet odměn, apod.) a částečně mu zpracování ukládá zákon.

- 1.6. **Zpracovatel** osobních údajů je každý, kdo zpracovává osobní údaje pro účely stanovené správcem a podle jeho pokynů. Zpracovatelem může být právnická i fyzická osoba, není jím však zaměstnanec správce. Osoba, která má potenciální přístup k datům jiné osoby, ale není pověřena jejich zpracováním, není zpracovatelem. Jeden subjekt může být současně správcem i zpracovatelem (dokonce i k těm samým osobním údajům), pokud vykonává více rozdílných činností ve vztahu k osobním údajům.

Daňový poradce je v postavení zpracovatele osobních údajů například v případě, kdy pro klienta vede účetnictví nebo připravuje daňové přiznání na základě přesných instrukcí klienta (viz podkapitulu 3.1.3).

Poskytovatel účetního systému, ukládajícího data v cloudu, je zpracovatelem pro příslušného poradce, který tento systém využívá.

Zpracovatelem osobních údajů není například externí společnost zajišťující opravu služebního notebooku, i když jsou na pevném disku uloženy osobní údaje.

2. ZÁSADY ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

- 2.1. Při každém zpracování či jiném přístupu k osobním údajům **respektuje daňový poradce soukromý a osobní život dotčených osob** a veškerá jejich práva.
- 2.2. Daňový poradce vždy udržuje **přiměřená technická a organizační opatření k zabezpečení osobních údajů**, zejména
- 2.2.1. chrání osobní údaje před přístupem neoprávněných osob,
  - 2.2.2. chrání osobní údaje před náhodnou ztrátou či zničením,
  - 2.2.3. zajišťuje dostupnost osobních údajů v potřebném rozsahu.
- 2.3. Daňový poradce **dokumentuje porušení zabezpečení osobních údajů a oznamuje je příslušným osobám** za podmínek a způsobem popsáním v části 3.5 této metodiky.
- 2.4. Zpracování osobních údajů jako jejich **správce** provádí daňový poradce pouze pro dosažení **jednoznačně vyjádřeného, legitimního a právem nezakázaného účelu**, a to pouze na základě **řádného a dokumentovaného právního základu**. Bližší náležitosti jsou uvedeny v části 3.1.2 této metodiky.
- 2.5. Osobní údaje jako jejich **zpracovatel** zpracovává daňový poradce pouze **na základě písemné smlouvy s jejich správcem a v souladu s jeho pokyny**, pokud mu jiné zpracování neukládá právní předpis. Konkrétní požadavky pro nastavení smlouvy jsou uvedeny v části 3.1.3 této metodiky.
- 2.6. Osobní údaje jako jejich správce daňový poradce shromažďuje pouze v **rozsahu, který je zcela nezbytný pro dosažení konkrétního účelu zpracování, a uchovává je pouze po nezbytnou dobu**. Po uplynutí doby nezbytné pro dosažení účelu být osobní údaje vždy nevratně zlikviduje nebo anonymizuje. Současně udržuje přiměřená opatření, aby jím zpracovávané údaje byly přesné.
- 2.7. Dotčené osoby při shromažďování osobních údajů daňový poradce jako správce osobních údajů **prokazatelně informuje**, zejména o tom, že jejich údaje bude zpracovávat, o účelu

daného zpracování a o jejich klíčových právech. Plnění informační povinnosti se věnuje část 3.4 této metodiky.

- 2.8. Všem dotčeným osobám, jejichž údaje zpracovává daňový poradce jako správce, **umožňuje využít jejich práva plynoucí z GDPR**, zejména právo získat kopii osobních údajů, které jsou zpracovávány, a právo vznést námitku proti zpracování založeném na oprávněném zájmu. Žádosti a dotazy dotčených osob přijímá všemi běžnými komunikačními kanály. Žádosti uplatnění práva dotčené osoby vyřizuje v plném rozsahu, řádně a bez zbytečného odkladu, zpravidla do jednoho měsíce ode dne jejího obdržení.
- 2.9. Daňový poradce dokumentuje veškerá rozhodnutí a postupy při přípravě a zahájení nového zpracování osobních údajů či změně již probíhajícího a průběh prováděných zpracování osobních údajů, aby **zajistil a prokázal soulad zpracování s GDPR** a dalšími obecně závaznými předpisy.

3. PRAVIDLA ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

3.1. Zákonnost a férovost zpracování

3.1.1. Účely a právní tituly zpracování

3.1.1.1 Každé zákonné a férové zpracování osobních údajů může být prováděno pouze pro **určité, výslovně vyjádřené a legitimní účely** a musí být založeno na některém z **právních základů** (právních titulů) v GDPR uvedených. Pokud daňový poradce zpracovává osobní údaje jako správce, je povinen účely a právní základy určit a uvést je v **záznamech o zpracování** (viz část 3.6.2).

3.1.1.2 Účely omezují rozsah zpracování, jednu sadu osobních údajů však lze zpracovávat i pro více různých účelů. Každý účel však musí mít svůj vlastní právní základ.

3.1.2. Daňový poradce jako správce osobních údajů

3.1.2.1 **Zpracování daňového tvrzení na základě obecných pokynů klienta** (např. na základě pouhé obecné žádosti o přípravu daňového přiznání v souladu s právními předpisy), provádí daňový poradce tuto činnost **z pozice správce osobních údajů** a klient, pokud je fyzickou osobou, zde vystupuje v roli dotčené osoby.¹ Účelem činnosti je zde zpracování daňového tvrzení klienta a právním základem zpracování je v tomto případě plnění smlouvy s klientem (pokud je klient fyzickou osobou) a oprávněný zájem ve vztahu ke statutárním zástupcům klienta jako právnické osoby a třetím osobám, jejichž údaje jsou obsaženy v podkladech pro zpracování daňového tvrzení (např. rodinní příslušníci klienta).

3.1.2.2 Obdobně při **poskytování jiné právní pomoci a finančně ekonomických rad ve věcech daní, odvodů, poplatků a jiných plateb, jakož i ve věcech, které s**

---

¹ Viz Stanovisko WP 29 č. 1/2010, str. 29, příklad č. 23. Dostupné z: http://collections.internetmemory.org/haeu/20171125175121/http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_en.pdf Daňový poradce vystupuje při zpracování osobních údajů klientů a dotčených osob ve vztahu k těmto údajům jako správce zpravidla v situaci, kdy poskytuje služby široké veřejnosti. Pokud takový klient poradce bez bližších instrukcí pouze požádá o vypracování daňového přiznání a poradce na základě vlastního uvážení vybere podklady, které do přiznání zahrne, a přiznání tímto způsobem vyhotoví, určuje činnosti zpracování sám poradce a vystupuje tedy v pozici správce osobních údajů.

daněmi přímo souvisejí (dále jen „**ostatní daňové poradenství**“), jako jsou zastupování klientů před úřady, příprava stanovisek ke konkrétnímu problému klienta nebo poradenství klientům při kontrolách, provádí daňový poradce zpracování taktéž **z pozice správce** osobních údajů a klient zde vystupuje v roli dotčené osoby. Účelem zpracování je zde poskytování daňového poradenství a poradce zpracovává osobní údaje klienta, který je fyzickou osobu, na základě plnění smlouvy s klientem. Osobní údaje statutárních zástupců klienta, který je právnickou osobou a údaje třetích osob, jejichž údaje jsou obsaženy v podkladech pro poskytnutí daňového poradenství (např. rodinných příslušníků klienta, či jeho zaměstnanců), zpracovává poradce v tomto případě na základě oprávněného zájmu.

- 3.1.2.3 Správcem osobních údajů je daňový poradce rovněž když zpracovává údaje pro **plnění svých právních povinností**, zejména provádění identifikace klienta dle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, vedení účetnictví a daňové evidence o vlastní činnosti. Plnění právních povinností je zde účelem a současně právním základem takového zpracování.
- 3.1.2.4 Jako správce na základě oprávněného zájmu daňový poradce zpracovává osobní údaje, také za účelem **ochrany vlastních právních nároků**. K takovému zpracování dochází, když poradce po ukončení vztahu s klientem uchovává ve spisové evidenci doklady pro případ, že by klient rozporoval řádnost postupů poradce. To se může týkat jak osobních údajů, které daňový poradce v minulosti zpracovával jako správce, tak údajů, které zpracovával jako zpracovatel. Dotčenou osobou je zde klient, pokud je fyzickou osobou, statutární zástupce klienta, pokud je právnickou osobou, a třetí osoby, jejichž údaje byly obsaženy v podkladech pro poskytnutí daňového poradenství. Na základě oprávněného zájmu však nemůže poradce v tomto případě uchovávat osobní údaje klientů po neomezenou dobu, ale typicky pouze do uplynutí promlčecích lhůt takových plnění (blíže viz část 3.2).
- 3.1.2.5 Pokud daňový poradce zpracovává osobní údaje svých klientů-fyzických osob, popř. statutárních zástupců klientů-právnických osob, **pro účely nabídky svých služeb**, vystupuje rovněž v postavení **správce**. Takové zpracování může poradce provádět v základním rozsahu na základě svého oprávněného zájmu. Z tohoto titulu je poradce nicméně oprávněn kontaktovat pouze své stávající klienty (tedy ty, se kterými jej pojí, nebo do nedávna pojil obchodní vztah) a pouze **v rozsahu, ve kterém lze marketingovou činnost důvodně očekávat**.

Důvodné očekávání může splňovat například kontakt prostřednictvím e-mailu, ve kterém nabídne poradce klientovi své zboží či služby, které s již poskytnutou službou souvisí. Pokud tedy poradce zpracovával v předchozím účetním období pro klienta daňové přiznání, může jej kontaktovat s nabídkou vedení účetnictví a správy mzdové agendy zaměstnanců klienta.

Pokud poradce kontaktuje klienta s nabídkou elektronickými prostředky (např. e-mailem), musí mít klient možnost zpracování pro účely marketingu odmítnout, a to jak v průběhu zpracování (v každé zaslané zprávě), tak již při prvotním sběru předmětných údajů.² Možnost umožnit odmítnutí obchodních sdělení je promítnuta do vzoru smlouvy o poskytování daňového

---

² Viz § 7 odst. 3 zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

poradenství. Obchodním sdělením je jakákoliv forma zprávy, určená k podpoře zboží, služeb nebo image daňového poradce. Každá taková zpráva rovněž musí být označena jak obchodní sdělení a musí být jasná totožnost jejího odesilatele.

Příkladem obchodního sdělení může být nabídka souvisejících služeb daňového poradce, ale také newsletter obsahující informaci o účinnosti nové legislativy je-li spojen s nabídkou dalších služeb daňového poradce. Obchodním sdělením však není provozní komunikace s klientem, např. informace o blížícím se konci lhůty, ve kterém má klient splnit určitou povinnost, ve vztahu ke které využívá služeb příslušného daňového poradce.

Využívat osobní údaje klienta na základě oprávněného zájmu naopak nelze pro nadstandardní marketingové aktivity (např. předávání údajů 3. stranám pro jejich vlastní marketingové účely). Tyto aktivity mohou být podmíněny souhlasem klienta, jelikož však nespádají do působnosti této metodiky, mělo by být každé takové zpracování podrobeno samotnému právnímu posouzení ze strany daňového poradce.

3.1.3. Daňový poradce jako zpracovatel osobních údajů

3.1.3.1 V případě, kdy daňový poradce **vede klientovi účetnictví, popř. zpracovává jeho mzdovou agendu**, vystupuje daňový poradce v pozici **zpracovatele osobních údajů** a klient v pozici správce osobních údajů.³ V těchto případech poradce zpracovává osobní údaje klienta a případných 3. osob (zaměstnanců, obchodních partnerů, nájemníků atd.) pouze na základě pokynů klienta. Za zajištění právního základu zde odpovídá, jakožto správce osobních údajů, klient.

3.1.3.2 V pozici zpracovatel vystupuje daňový poradce rovněž v případě, kdy pro klienta zpracovává **daňové tvrzení na základě komplexních a podrobných pokynů klienta**.⁴ V těchto případech poradce rovněž zpracovává osobní údaje klienta a případných 3. osob (zaměstnanců, obchodních partnerů, nájemníků atd.) pouze na základě pokynů klienta. Za zajištění právního základu zde odpovídá, jakožto správce osobních údajů, klient poradce.

Pokud např. nadnárodní korporace s vlastním účetním a daňovým oddělením deleguje část zpracování podkladů svého daňového přiznání na externího daňového poradce a pro tyto účely poradci poskytne podrobné pokyny ohledně vyplnění jednotlivých položek formulované interním daňovým týmem, poradce v takovém případě neprovádí rozhodnutí, jaké položky budou do zpracovávaného výstupu zahrnuty a jaké nikoliv). Proto vystupuje v pozici správce osobních údajů příslušná korporace a poradce je v postavení zpracovatele.

3.1.3.3 Zákonné zpracování osobních údajů daňovým poradcem z pozice zpracovatele může probíhat pouze na základě **smlouvy o zpracování osobních údajů** uzavřené s klientem. Taková smlouva mezi klientem a poradcem musí zejména:

---

³ DRAFT: S Úřadem pro ochranu osobních údajů bude diskutováno, zda poradce nemůže být v určitých případech správcem i ve vztahu k této činnosti.

⁴ Viz Stanovisko WP 29 č. 1/2010, str. 29, příklad č. 23. Dostupné z: http://collections.internetmemory.org/haeu/20171125175121/http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2010/wp169_en.pdf

- a) vymezovat předmět zpracování (typ osobních údajů, kategorie dotčených osob a účel zpracování – viz část 3.1.1);
- b) upravovat součinnost poradce (bezplatně či za úplatu) při provádění auditů (a jiných forem dohledu nad zpracováním) správcem, při ohlašování bezpečnostních incidentů (viz část 3.6 této metodiky) a při výkonu práv dotčených osob (viz část 3.4) a;
- c) stanovovat povinnost vymazat údaje po ukončení smlouvy (pokud zpracovatel nezpracovává dané údaje současně také jako správce, viz část 3.1.2).

Z praktického hlediska je také vhodné, aby zpracovatelská smlouva obsahovala generální souhlas klienta se zpracováním jeho údajů dalšími zpracovateli např. pro případ, že by chtěl poradce využít outsourcingu IT řešení nebo tzv. cloudových služeb. Pokud smlouva takový obecný souhlas neobsahuje, je nezbytné získat individuální souhlas klienta pro využití každého dalšího zpracovatele. I v případě generálního souhlasu je nicméně třeba klienta o každém zpracování prováděním dalším zpracovatelem informovat a poskytnout mu možnost vznést vůči takovému zpracování námitku (viz část 3.4.11 této metodiky).

3.1.3.4 Vzorové ustanovení o zpracování osobních údajů je obsaženo v upravených vzorových Obecných podmínkách pro poskytování daňového poradenství.

3.1.3.5 V případech, kdy daňový poradce zpracovává osobní údaje klienta jako zpracovatel, je nezbytné k účinnosti GDPR upravit stávající aktivní smlouvy o poskytování služeb daňového poradenství, aby obsahovaly zpracovatelskou doložku zahrnutou v Obecných podmínkách pro poskytování daňového poradenství (např. uzavřením nové smlouvy odkazující na upravené Obecné podmínky pro poskytování daňového poradenství).

3.2. Minimalizace údajů a omezení doby uložení

- 3.2.1. Daňový poradce zpracovává pouze takové údaje, které jsou potřebné, přiměřené a relevantní vzhledem k účelu, pro který jsou údaje zpracovávány, a pouze po dobu trvání tohoto účelu. Po naplnění všech účelů, pro které jsou příslušné údaje zpracovávány, zajišťuje výmaz těchto údajů.⁵ Za tímto účelem daňový poradce stanovuje lhůty pro výmaz.
- 3.2.2. Osobní údaje, které daňový poradce získá v souvislosti s poskytováním služeb daňového poradenství klientovi, uchovává poradce ve spisové evidenci pro účel **ochrany svých právních nároků**, a to po dobu poskytování daňového poradenství klientovi a následně **nejdéle po dobu 10 let od jeho ukončení s ohledem na prekluzivní lhůty v daňovém řízení a 1 další rok s ohledem na možné opožděné uplatnění škody klientem**. Běh této doby se staví, pokud klient u daňového poradce či u jiného orgánu či subjektu uplatní nárok na náhradu škody způsobené poradcem při poskytování daňového poradenství, nebo má poradce důvodné podezření, že by klient takový nárok mohl uplatnit. Toto ustanovení se uplatní bez ohledu na to, zda poradce zpracovává údaje pro klienta jako správce, či zpracovatel.
- 3.2.3. Údaje uchované ve spisové evidenci pro ochranu právních nároků daňový poradce **nevyužívá k jiným účelům**.

---

⁵ Údaje mohou být rovněž anonymizovány, postup anonymizace splňující požadavky GDPR však přesahuje rámec této metodiky.

- 3.2.4. Údaje potřebné pro **plnění svých právních povinností** uchovává daňový poradce po dobu vyžadovanou právními předpisy, zejména zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, **nejvýše však po dobu 10 let.**
- 3.2.5. **Pro marketingové aktivity** může daňový poradce osobní údaje klienta zpracovávat po dobu poskytování daňového poradenství klientovi a následně po přiměřenu dobu od jeho ukončení. Přiměřená doba závisí na uvážení konkrétního daňového poradce a měla by odpovídat době, po kterou klient může důvodně očekávat, že ho poradce bude s nabídkami oslovovat.

3.3. Přesnost zpracování

- 3.3.1. Poradce zpracovává údaje, které důvodně považuje za přesné a v případě potřeby zajišťuje jejich aktualizaci. Poradce je povinen přijmout rozumná opatření, aby osobní údaje, které jsou nepřesné, s přihlédnutím k účelům, pro které jsou zpracovávány, byly bezodkladně vymazány nebo opraveny, zejména klienta smluvně zavázat, aby poradci poskytoval pouze přesné údaje a v případě potřeby jej informoval o jejich změnách. Takové ujednání je součástí Obecných podmínek pro poskytování daňového poradenství.
- 3.3.2. Povinnost aktualizace se netýká údajů, u kterých je nutné věrné dochování určitého historického stavu z důvodu ochrany právních nároků poradce (viz část 3.1.2.4).

3.4. Transparentnost zpracování a práva dotčených osob

- 3.4.1. Daňový poradce zajišťuje, aby dotčeným osobám bylo zřejmé, jaké osobní údaje a k jakým účelům zpracovává. Tyto informace musí být dotčené osobě jednoduše dostupné a měly by být podány jednoznačným a srozumitelným jazykem.
- 3.4.2. Daňový poradce jako správce osobních údajů své klienty-fyzické osoby a rovněž statutární zástupce klientů-právnických osob **informuje o zpracování jejich osobních údajů**, a to v okamžiku sběru jejich osobních údajů, při uzavírání smlouvy o poskytování daňového poradenství, a to například ustanovení se základními informacemi ve smlouvě a odkazu na Obecné podmínky pro poskytování daňového poradenství.
- 3.4.3. Vzorové stručné informace o zpracování s jsou součástí vzoru Smlouvy o poskytování daňového poradenství, podrobné informace jsou pak součástí Obecných podmínek pro poskytování daňového poradenství pro spotřebitele. Oba dva dokumenty jsou umístěny na webu daňového poradce.

3.4.4. Stávající **aktivní klienty** je o zpracování osobních údajů třeba k účinnosti GDPR **dodatečně** informovat, pokud je to technicky možné. Toto dodatečné informování lze provést s využitím informací o zpracování osobních údajů dle odst. 3.4.2, např. zasláním e-mailu se stručnými informacemi o zpracování osobních údajů a připojením podrobných informací v příloze či na odkazu na internetové stránky poradce, nebo uzavřením nové Smlouvy o poskytování daňového poradenství dle upraveného vzoru.

- 3.4.5. **Třetí osoby**, jejichž údaje jsou obsaženy v podkladech pro poskytnutí daňového poradenství (např. rodinné příslušníky klienta, či jeho zaměstnance), **není poradce o zpracování jejich údajů povinen informovat**, protože údaje nezískává přímo od těchto osob (získává je od klienta) a takové informování by vyžadovalo nepřiměřené úsilí.⁶ Poradce informace o zpracování osobních údajů, jež jsou součástí Obecných

⁶ Srov. čl. 14 odst. 5 písm. b) GDPR.

podmínek pro poskytování daňového poradenství pro spotřebitele, umístí na své internetové stránky.

- 3.4.6. V případě, že daňový poradce zpracovává osobní údaje jako **správce**, je povinen umožnit dotčeným osobám **výkon práv**, která jim GDPR přiznává.
- 3.4.7. Pokud daňový poradce zpracovává osobní údaje jako zpracovatel, není ve vztahu k těmto údajům povinen ani oprávněn žádosti dotčených osob vyřizovat, pokud tak nebylo ujednáno ve smlouvě s klientem. V rámci smlouvy s klientem také musí být upravena součinnost daňového poradce ve vztahu k žádostem dotčených osob, které obdrží klient (viz část 3.1.3.3).
- 3.4.8. Žádosti dotčených osob musí být vyřízeny nejpozději **do jednoho měsíce** od okamžiku jejich obdržení daňovým poradcem. Ve výjimečných případech lze s ohledem na složitost a počet žádostí prodloužit tuto lhůtu o další dva měsíce, v těchto případech je však nezbytné dotčenou osobu o prodloužení do jednoho měsíce informovat.
- 3.4.9. Výkon práv dotčených osob zajišťuje daňový poradce **bezplatně**, kromě případů opakovaných či zjevně nedůvodných a nepřiměřených žádostí. V takovém případě může daňový poradce vyhovění žádosti zpoplatnit nebo odmítnout žádosti vyhovět.
- 3.4.10. Při každé žádosti dotčené osoby je daňový poradce s ohledem na bezpečnost osobních údajů povinen **přiměřeně ověřit její totožnost**. V případě pochybností o původu žádosti, zejména v případě žádostí přijatých z neznámých e-mailových adres nebo telefonních čísel, je možné požádat o prokázání totožnosti osobně, o zaslání žádosti z datové schránky fyzické osoby či o jinou vhodnou formu potvrzení. Na nepotvrzené žádosti by neměl daňový poradce reagovat, nejde-li např. pouze o námitku proti přímému marketingu.
- 3.4.11. Při zpřístupnění osobních údajů na základě žádostí dle částí 3.4.10 a 3.4.16 poradce postupuje tak, aby **poskytnutím osobních údajů neohrozil jejich bezpečnost**, např. zasláním nezabezpečenou formou komunikace. Pokud údaje nejsou předány dotčené osobě osobně, je poradce povinen vždy zajistit jejich přiměřené zabezpečení při přenosu, například jejich zašifrováním a předáním hesla jiným kanálem (např. zasláním šifrovaného archivu e-mailem a hesla SMS).
- 3.4.12. Daňový poradce umožní dotčené osobě **přístup k údajům**, které o ní jako správce zpracovává, aby mohla zpracovávané osobní údaje zkontrolovat, a případně žádat jejich opravu, podat námitku proti zpracování nebo požádat o výmaz údajů. V případě žádosti o přístup má klient právo být informován, jaké osobní údaje daňový poradce o dané dotčené osobě zpracovává, v rozsahu informací obsažených v upravených vzorových Obecných podmínkách poskytování daňového poradenství. Pokud o to dotčená osoba požádá, je daňový poradce povinen dotčené osobě poskytnout též kopii osobních údajů, které o ní zpracovává v rozsahu, v jakém je tato žádost přiměřená.
- 3.4.13. Klientovi musí daňový poradce výkon práva na přístup umožnit za všech okolností. Pokud žádost podá dotčená osoba, která není klientem daňového poradce (např. zaměstnanec klienta), musí poradce posoudit, zda by zpřístupněním zpracovávaných osobních údajů této osobě neporušil závazek mlčenlivosti vůči klientovi, nebo zda by nedošlo k jinému zásahu do práv klienta. V případě existence závazku mlčenlivosti je před umožněním přístupu takové osobě nezbytné požádat klienta o zbavení mlčenlivosti a v případě, že klient daňového poradce mlčenlivosti nezbaví, žádost dotčené osoby zamítnout.

- 3.4.14. Pokud daňový poradce obdrží **námítku dotčené osoby proti zpracování** jejích osobních údajů na základě oprávněného zájmu, posoudí daňový poradce, zda jsou pro předmětné zpracování dány závažné oprávněné důvody převažující nad zájmy a základními právy a svobodami dotčené osoby. Závažné oprávněné důvody jsou dány zejména tam, kde údaje nejsou nepřiměřené a daňový poradce je potřebuje pro asistenci při plnění právních povinností klienta (např. pro zpracování daňového tvrzení klienta), nebo pro ochranu svých právních nároků. Do doby vyřízení žádosti poradce omezí zpracování osobních údajů dotčené osoby v konkrétní situaci.
- 3.4.15. Pokud směřuje námítka proti zpracování za účely **přímého marketingu** (nabízení služeb poradce klientovi), poradce bez dalšího posouzení zpracování pro tento účel ve vztahu k dotčené osobě ukončí.
- 3.4.16. V případě, že daňový poradce obdrží od dotčené osoby **žádost o opravu** osobních údajů, které se jí týkají, ověří poradce přesnost zpracovávaných údajů a následně nepřesné údaje opraví nebo vymaže. Toto právo se nevztahuje na údaje, jež nepodléhají povinnosti aktualizace dle části 3.3.2. Po dobu vyřizování žádosti rovněž poradce omezí zpracování osobních údajů.
- 3.4.17. Omezení zpracování osobních údajů dle částí 3.4.11 a 3.4.13 daňový poradce provede tak, že dotčené údaje označí např. poznamenaním v příslušném evidenčním spisu či v informačním systému a nezpracovává je jinak než uložením, a to až do okamžiku vyřízení žádosti. Omezení se nevztahuje na použití údajů pro obhajoby právních nároků daňového poradce a ochrany práv klienta.
- 3.4.18. Pokud daňový poradce obdrží **žádost dotčené osoby o výmaz** jí se týkajících osobních údajů, posoudí, zda existuje právní důvod pro zpracování těchto údajů, a v případě jeho neexistence údaje vymaže.
- 3.4.19. Pokud klient po dobu poskytování daňového poradenství požádá daňového poradce o **přenos** svých **osobních údajů**, je daňový poradce povinen údaje, jež mu klient poskytl a jež daňový poradce zpracovává v elektronické formě, poskytnout klientovi v obvyklé, strukturovaném a strojově čitelném formátu (např. ve formátu XML nebo CSV), popř. je na klientovu žádost předat jinému správci osobních údajů určenému klientem, např. jinému daňovému poradci.

3.5. Integrita a důvěrnost zpracování

- 3.5.1. Daňový poradce je povinen jím zpracovávané osobní údaje uchovávat a nakládat s nimi způsobem, který zajistí náležité zabezpečení a ochranu údajů (pomocí vhodných technických a organizačních opatření) před neoprávněným či protiprávním zpracováním a před náhodnou ztrátou, zničením nebo poškozením, a to jak z vnějšího prostředí, tak samotným poradcem či jeho zaměstnancem. Daňový poradce a jeho zaměstnanci zejména:
- a) přistupují k osobním údajům pouze tehdy, pokud je to nezbytné k účelu příslušné činnosti zpracování, zejména poskytování daňového poradenství, a nevyužívají údaje za jiným než vymezený účelem;
  - b) nesdělují a nepřístupňují osobní údaje a pro jejich ochranu přijatá bezpečnostní opatření neoprávněným osobám (např. známým, příbuzným, apod.);
  - c) nevytváří neoprávněné kopie osobních údajů a neukládají osobní údaje na nezabezpečená zařízení a úložiště (např. soukromé USB disky, soukromá cloudová úložiště, apod.) a;

- d) bezodkladně řeší a případně též ohlašují všechna porušení zabezpečení osobních údajů v souladu s odst. 3.5.2.

Bližší informace o přiměřeném zabezpečení osobních údajů daňový poradce (uložení údajů, hesla do PC a souborů) uschovává daňový poradce na přiměřeně zabezpečeném místě (např. trezor).

V případě, že dojde k neoprávněnému či protiprávnímu zpracování osobních údajů, které daňový poradce zpracovává, jejich náhodné ztrátě, zničení nebo poškození (dále jen „**porušení zabezpečení**“), je daňový poradce povinen přijmout opatření k řešení takového porušení.

- 3.5.2. Má-li daňový poradce zaměstnance, vymezí ve své organizaci osobu odpovědnou za řešení bezpečnostních incidentů; touto osobou může být sám daňový poradce.⁷
- 3.5.3. V případě, že má zaměstnanec daňového podezření na porušení zabezpečení osobních údajů, je povinen toto podezření bezodkladně ohlásit odpovědné osobě dle odst. 3.5.3.
- 3.5.4. Každé porušení zabezpečení je daňový poradce povinen přiměřeně dokumentovat.
- 3.5.5. Pokud poradce zpracovává osobní údaje jako správce a porušení zabezpečení pravděpodobně představuje **riziko pro práva a svobody dotčené osoby** (např. existuje riziko narušení její osobní cti, riziko majetkové újmy, apod.) je daňový poradce povinen takové porušení zabezpečení bez zbytečného odkladu **ohlásit Úřad pro ochranu osobních údajů** (dále jen „**ÚOOU**“).

Příkladem porušení zabezpečení, které nepředstavuje riziko pro dotčené osoby, může být ztráta notebooku daňového poradce, který obsahuje osobní údaje klientů daňového poradce, ale jeho disk byl šifrován dostatečně silnou šifrou a klíč k tomuto šifrování nebyl ohrožen.

Příkladem porušení zabezpečení, které představuje riziko pro dotčené osoby, může být ztráta notebooku daňového poradce, který obsahuje osobní údaje klientů daňového poradce vč. podkladů pro zpracování daňových tvrzení a jeho disk nebyl šifrován.

- 3.5.6. Pokud poradce zpracovává osobní údaje jako správce a porušení zabezpečení pravděpodobně představuje **vysoké riziko pro práva a svobody dotčené osoby** (např. existuje pravděpodobné riziko závažného narušení její osobní cti, riziko významné majetkové újmy, riziko diskriminace apod.) je daňový poradce povinen takové porušení zabezpečení bez zbytečného odkladu oznámit také dotčené osobě.

Příkladem porušení zabezpečení, které představuje vysoké riziko pro dotčené osoby, může být ztráta notebooku daňového poradce, který obsahuje osobní údaje klientů daňového poradce vč. údajů o hendikepovaných zaměstnancích klienta.

- 3.5.7. Pokud poradce zpracovává osobní údaje jako zpracovatel, oznamuje veškerá porušení zabezpečení takto zpracovávaných údajů bez zbytečného odkladu klientovi.
- 3.5.8. Součástí oznámení o porušení zabezpečení osobních údajů je popis povahy porušení zabezpečení, popis jeho pravděpodobných důsledků, popis opatření, které daňový poradce přijal za účelem vyřešení porušení zabezpečení. ÚOOU je třeba oznámit též přibližný počet dotčených osob, o jaké osoby se jedná, kategorie dotčených osobních údajů a přibližný počet dotčených záznamů. Oznámení porušení zabezpečení

---

⁷ Vymezení takové osoby není explicitním požadavkem GDPR, je však doporučováno dozorovými úřady a významně přispívá ke schopnosti plnit povinnost oznamování bezpečnostních incidentů.

dotčeným osobám musí být srozumitelné tak, aby dotčeným osobám umožňovalo učinit dostupné kroky ke zmírnění následků porušení zabezpečení.

3.6. Odpovědnost při zpracování

- 3.6.1. Daňový poradce je odpovědný za dodržování všech pravidel zpracování osobních údajů a soulad s nimi musí být schopen prokázat. Soulad poradce prokazuje zejména závazným přijetím této směrnice a vedením záznamů o zpracování.
- 3.6.2. Daňový poradce je povinen vést **záznamy o zpracování** osobních údajů pro všechny činnosti zpracování osobních údajů, které provádí systematicky. V záznamech o zpracování osobních údajů neuvádí poradce jako správce jednotlivě každý případ zpracování (např. každý spis), ale pouze typové činnosti zpracování osobních údajů. Pokud však klient vykonává činnosti jako zpracovatel (zejména vedení mzdového či finančního účetnictví, viz část 3.1.2), je povinen udržovat seznam, pro které z klientů jednotlivé činnosti jako zpracovatel vykonává a na žádost tento seznam jako součást záznamů předložit ÚOOÚ.
- 3.6.3. Záznamy o zpracování pro běžné činnosti daňového poradce tvoří přílohu této metodiky.
- 3.6.4. Běžné činnosti daňových poradců **nevyžadují jmenování pověřence pro ochranu osobních údajů (DPO)**, jelikož jejich hlavním předmětem není zpracování velkého rozsahu citlivých osobních údajů nebo údajů týkajících se trestných činů, ani rozsáhlé a systematické monitorování dotčených osob a nejsou tedy naplněny podmínky pro jmenování pověřence stanovené GDPR.
- 3.6.5. Při běžné činnosti daňového poradce nevzniká povinnost provést **posouzení vlivu na ochranu osobních údajů (DPIA)**.

4. DALŠÍ POVINNOSTI PŘI ZPRACOVÁNÍ OSOBNÍCH ÚDAJŮ

- 4.1. V případě, že při poskytování daňového poradenství dojde k **předávání osobních údajů do zemí mimo Evropský hospodářský prostor**, je nezbytné zajistit splnění podmínek dle čl. 44 až 49 GDPR. Příkladem může být využití cloudového IT řešení k poskytování služeb daňového poradce, jehož úložiště leží mimo území EU. Tyto situace nicméně nespádají do působnosti této metodiky a měly by být předmětem samostatného právního posouzení ze strany daňového poradce.
- 4.2. Pokud daňový poradce využívá cookies a jiné technologie pro pokročilé marketingové činnosti, mohou na tato zpracování podléhat kromě GDPR i jiné právní úpravě, kterou se tato metodika nezabývá. Zákonnost takového zpracování a s ním spojené právní povinnosti je třeba posoudit samostatně vzhledem k dané situaci.
- 4.3. Předmětem této metodiky je ochrana osobních údajů zpracovávaných v souvislosti s poskytováním daňového poradenství klientům. Zpracování osobních údajů zaměstnanců daňového poradce nespadá do její působnosti.